

Рідна Школа м. Детройт

Усна Матура

КУЛЬТУРА 2020

БІЛЕТ 5

КУЛЬТУРА: БІЛЕТ 5

1. Назвати українські народні музичні інструменти та поясни чому вони важливі в українській культурі.
2. Козацьке барокко, пояснити що це є, і розповісти про ролю гетьмана Івана Мазепи та інших гетьманів у розвитку церковного будівництва.
3. Якими способами можуть сьогоднішні українські покоління приєднатися до збереження і розвитку української культури?

---

1. Назвати українські народні музичні інструменти та поясни чому вони важливі в українській культурі.

A. Бандура

- Подібний інструмент до кобзи, бандура вперше згадана в польських літописах з кінцем 15 ст.
- Бандура відрізняється від кобзи кількістю струн (аж до 58), і тим, що на бандурі виключно грається щипаючи струни.
- Протягом 17-19 ст. бандура повільно перебрала роль як головний інструмент кобзарів, які ходили по селах і містах співаючи пісні та думи народів.

Б. Кобза.

- Музичний інструмент подібний до середньовічної лютні (lute), який знаний в Україні принайменше ще із 13-ого століття.
- Кобза уживана в різних культурах, включно із молдавською, польською, румунською.
- Кобза відмінна тим, що на приструнках грається щипаючи струни, а на ґрифі (або ручці) притискається струни щоб міняти тональність.

В. Трємбіта.

- Інструмент гуцулів та Карпат, це довга (2-3 метри) дерев'яна труба яку грають переважно пастухи.
- Дується повітря крізь вужчий кінець, а звук виходить із трохи ширшого другого кінця.

Г. Цимбали.

- Як і майже всі інші українські народні інструменти, цимбали (hammer dulcimer) знаходяться по цілій Європі, Азії, Середньому Сході, але частинно змінені та пристосовані до української музики.
- Цимбали грали по цілій Україні, і були музикою до танцю, особливо в центральній Україні, а здебільша інструмент до акомпаніменту інших інструментів в Західній Україні.

Г. Інші інструменти на яких грають в традиційній українській музиці:

- ліра
- торбан
- скрипка
- зозуля
- дуда
- сопілка
- ріг / ріжок
- флюяра
- тилинка
- трубка
- денцівка
- бубон / решето
- тулумбас
- барабан
- бугай
- дримба
- та інші

---

2. Козацьке барокко, пояснити що це є, і розповісти про ролю гетьмана Івана Мазепи та інших гетьманів у розвитку церковного будівництва.

А. Козацьке, або українське бароко, це стиль європейського бароко, який розповсюдився по цілій Україні з половини 17-го століття.

Б. Це стиль переважно знаходиться в архітектурі, особливо церков та іконостасів, як також і в архітектурі шкіл та приватних палаців.

В. В Україні, бароковий стиль розвинувся у поєднанні європейських, українських і візантійських стилів.

- Г. Українське бароко унікальне своїми:**
- білими або голубими кольорами на зовні.
  - підвищення під (підбанники)
  - дашки на кожному підвищенню
  - позолочені «грушкоподібні» бані
  - декоративні одвірки довкола дверей та вікон
  - пишне позолочення та декорації у внутрі церкви
  - багато поверхові пишно позолочені іконостаси, (часто до сім рядів).

Г. Козацькі гетьмани, особливо Хмельницький, Мазепа і Розумовський, допомогли розвинути козацьке бароко тому що працювали над розвитком економії, торгівлі та культури Гетьманської Держави.

Особливо за Мазепа, перебудовано багато церков в стилі козацького бароко. Ці церкви були головні в Києві, Чернігові, Полтаві, Черкасах, Глухові, та інших головних містах.

Перебудовано Собор Св. Софії, Михайлівський Собор, Успенську Церкву Печерської Лаври, та збудовано нові церкви в бароковому стилі.

Мазепа часто платив власними грішми за перебудову.

---

3. Якими способами можуть сьогоднішні українські покоління приєднатися до збереження і розвитку української культури?

- А. Рідна Школа**
- Б. Молодіжні організації (Пласт, СУМ, ОДУМ)**
- В. Танцювальні ансамблі**
- Г. Хори, капелі бандуристів**
- Ґ. Церква і церковні організації**
- Д. Концерти традиційних чи сучасних ансамблів
(наприклад: Хор ім. Вірьовки, Капеля Бандуристів ім.
Тараса Шевченка, Даха Браха, і т. п.)**

- Е. Писати до газет, чи до веб сторінок про Україну і її культуру
- Є. Ходити і пропагувати українські музеї
- Ж. Дивитися на фільми з України чи про Україну
- З. Допомогати українцям фінансово, морально.
- И. Ще як?

ПІДГОТОВИВ
МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ

2020 – ВСІ ПРАВА ЗАСТЕРЕЖЕНІ